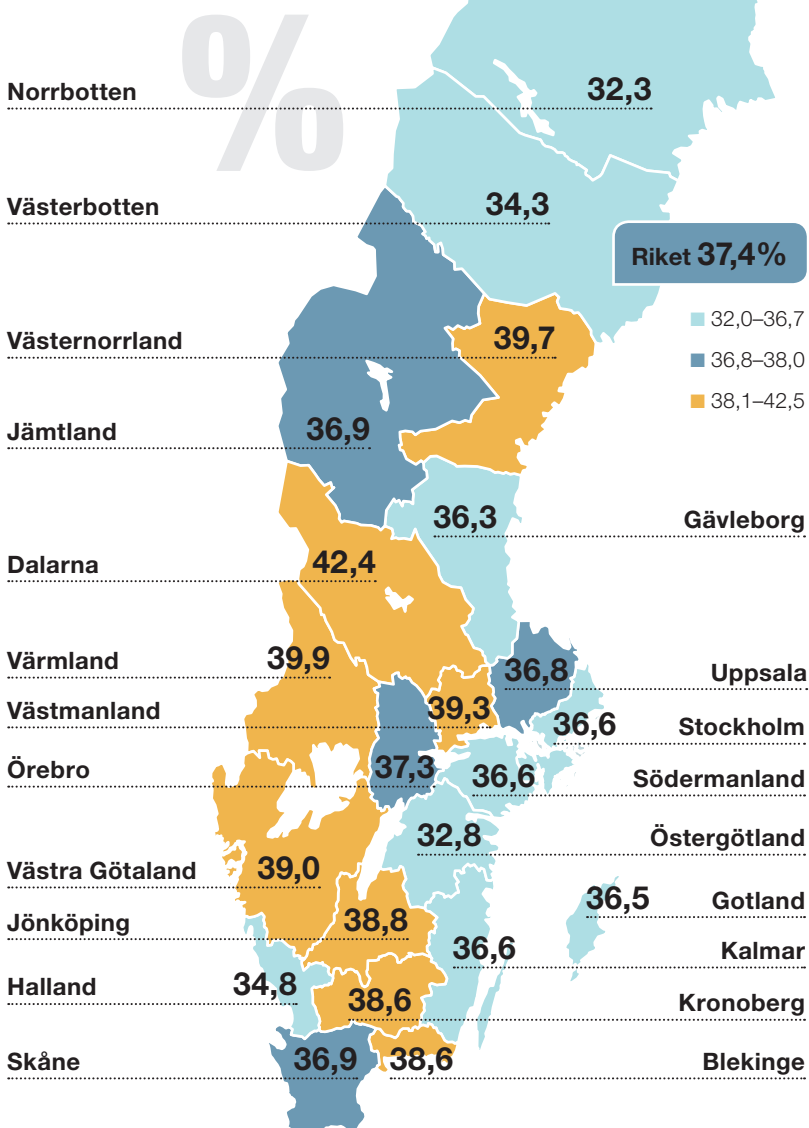

Psykisk ohälsa i olika län

November 2019

Nära två av fem nya långvariga sjukfall under år 2017 och 2018 beror på psykiska diagnoser. Det är den vanligaste orsaken till långvarig sjukfrånvaro för samtliga län. Andelen långtidssjukskrivningar som beror på psykiska diagnoser skiljer sig dock åt mellan länen.

Andel av nya sjukfall med mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning 2017 och 2018 som beror på psykiska diagnoser.

Långvarig sjukfrånvaro

Denna rapport bygger på en genomgång av 113 230 ärenden med långvarig sjukfrånvaro med start 2017 och 2018 som AFA Försäkring har betalat ut ersättning för genom sjukförsäkringen. Med långvarig sjukfrånvaro menas sjukfall som leder till mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning (sjuk- eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan).

Sjukförsäkringen

Avtalsgruppsjukförsäkringen AGS omfattar arbetare inom avtalsområdet Svenskt Näringsliv/LO och kooperationen. AGS-KL omfattar anställda i kommuner, regioner, Svenska kyrkan och Sobonaföretag. Sjukförsäkringen omfattar däremot inte statligt anställda eller tjänstemän inom det privata avtalsområdet. Sjukförsäkringen ger ett komplement till sjukpenning eller sjuk- eller aktivitetsersättning från Försäkringskassan och sjukfrånvaron behöver inte vara arbetsrelaterad.

Dalarnas län har högst andel långvarig sjukfrånvaro som beror på psykiska diagnoser, 42 procent, medan Norrbottens län har lägst andel, 32 procent.

Vilka psykiska diagnoser handlar det om?

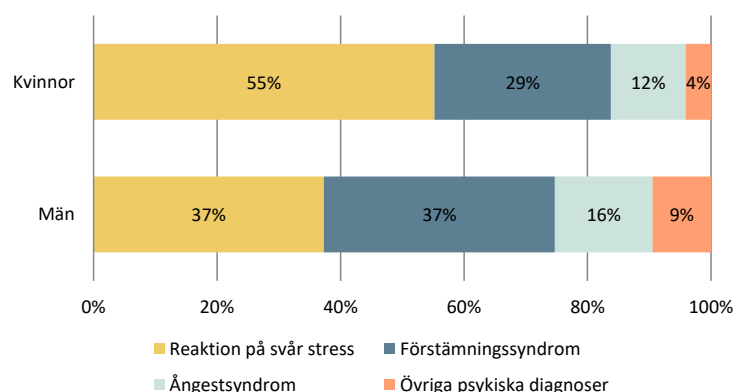
I fyra av fem fall beror de långa sjukfallen med psykisk diagnos på reaktion på svår stress (inklusive utmattningssyndrom) eller på förstämningssyndrom (depression).

Örebro län är det län där reaktion på svår stress utgör den största andelen av de psykiska diagnoserna med 58 procent. Norrbottens län är det län som har störst andel med förstämningssyndrom, 39 procent.

Över hälften av kvinnors psykiska diagnoser beror på reaktion på svår stress. Förstämningssyndrom är den näst vanligaste psykiska diagnosen för kvinnor, 29 procent. För män är fördelningen jämnare. Reaktion på svår stress och förstämningssyndrom utgör lika stor andel av diagnoserna för män, och uppgår till 37 procent var. Ängestsyndrom uppgår till 12 procent för kvinnor och 16 procent för män.

Diagram 1

Nya sjukfall med mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning 2017 och 2018. De vanligaste psykiska diagnoserna (F00-F99) uppdelat efter kön.

Typfall

Den typiska personen som har långvarig sjukfrånvaro på grund av en psykisk diagnos är en kvinna i 50-årsåldern som arbetar som undersköterska inom kommun och region och bor i Västra Götalands län. Hon är sjukskriven på grund av reaktion på svår stress.

Muskuloskeletala sjukdomar näst vanligast

Sjukdomar i det muskuloskeletala systemet och bindväven är den näst vanligaste orsaken till långvarig sjukfrånvaro i samtliga län, och utgör 29 procent av de långa sjukfallen. Södermanlands län har högst andel med 31 procent, medan Dalarnas län har lägst med 26 procent.

Ryggsjukdomar och ledsjukdomar utgör tillsammans drygt 70 procent av de muskuloskeletala sjukdomarna. För kvinnor utgör de lika stor andel och uppgår till 35 procent. För män är ryggsjukdomar något vanligare och uppgår till 39 procent, medan ledsjukdomar uppgår till 34 procent. Sjukdomar i mjukvävnader uppgår till 27 procent för kvinnor och 23 procent för män.

Diagram 2

Nya sjukfall med mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning 2017 och 2018. De vanligaste sjukdomarna i muskuloskeletala systemet och bindväven (M00-M99) uppdelat efter kön.

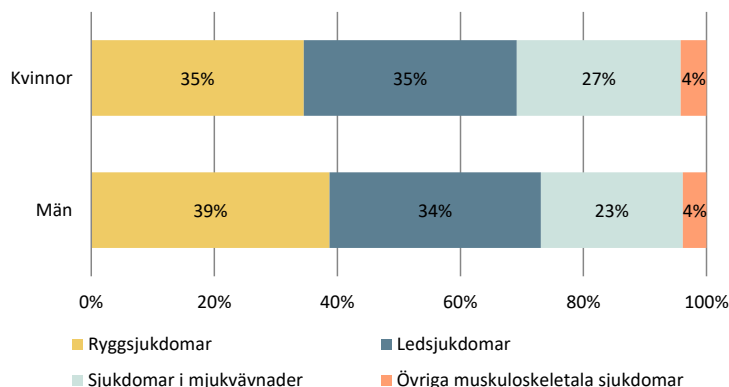
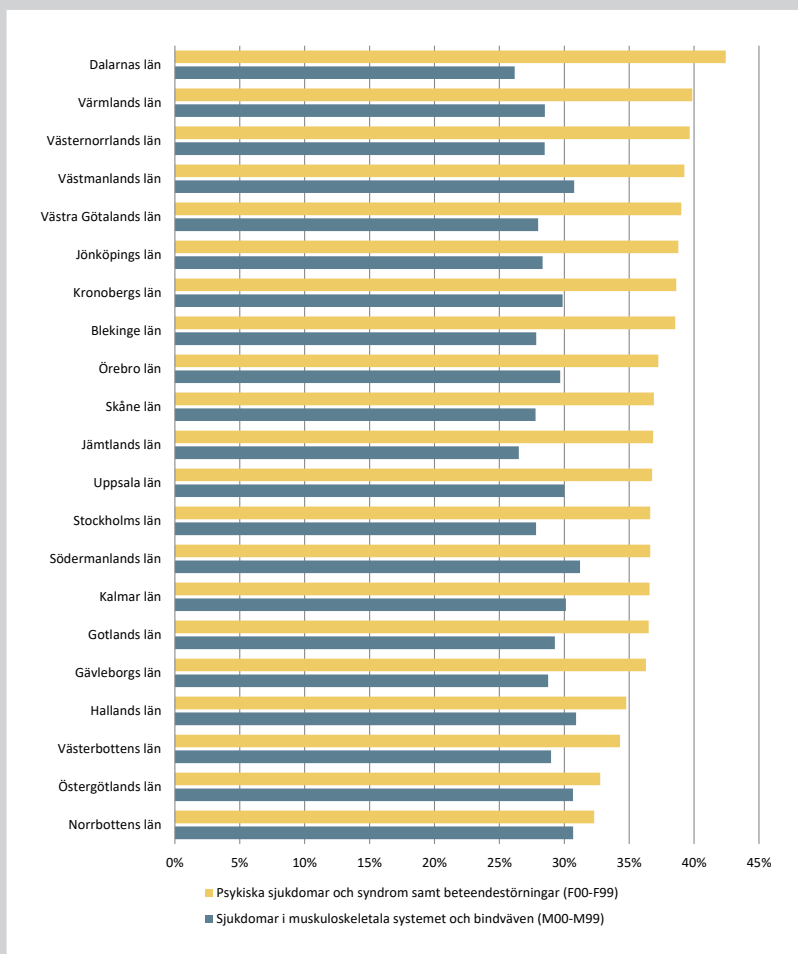

Diagram 3

Andel av nya sjukfall med mer än 90 dagars sjukfrånvaro eller månadsersättning 2017 och 2018 som beror på psykiska diagnoser (F00-F99) och sjukdomar i det muskuloskeletala systemet (M00-M99) efter län.

Skillnader i fördelning av diagnoser mellan län

Tillsammans utgör psykiska diagnoser och sjukdomar i det muskuloskeletala systemet och bindväven två tredjedelar av samtliga långa sjukdomsfall. Dalarnas län har störst skillnad mellan andel med psykiska diagnoser och andel med sjukdomar i det muskuloskeletala systemet med 16 procentenheter. Norrbottens län har minst skillnad med 2 procentenheter.

Publikation av AFA Försäkrings analysavdelning, kontakt: analys@afaforsakring.se

9 av 10 är försäkrade genom jobbet

POSTADRESS AFA Försäkring 106 27 Stockholm • BESÖKSADRESS Klara Södra Kyrkogata 18
KUNDCENTER 0771-88 00 99 • VÄXEL 08-696 40 00 • afaforsakring.se